

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۵ شهریور ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب :

- ۱ - مذاکره و تصویب صورت مجلس
- ۲ - بیانات آقای رئیس دائر به ابراز تأسف از فوت مرحوم جواد آزادی - ختم جلسه

مجلس سه ربع قبل از ظهر بر باست آقای محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صورت مجلس روز پنجشنبه ۲ شهریور ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند ***

[۱ - مذاکره و تصویب صورت مجلس]

رئیس - آقای نراقی

نراقی - در صورت مجلس قرائت شد تبصره ای که آقای دکتر طاهری پیشنهاد کرده بودند بجای تبصره ماده واحده تصویب شده در صورتیکه در مذاکراتی که شد اینطور نبود مفهوم مجلس این بود که چون پیشنهادهای مختلفی از طرف آقای دکتر اعتبار و اقبال و سایرین راجع بطرز اجرای تبصره و مجازات برای کسانی که تخلف از اجرای تبصره شده بود و اینها مورد بحث قرار گرفت ولی مورد قبول مجلس قرار نگرفت آقای دکتر طاهری نظرشان این بود که برای طرز

اجرای این تبصره و کیفیت اجرا و مجازاتهایی که لازمست دوات قانون مخصوصی به مجلس بیاورد اما تبصره ماده واحده بقوت خودش باقی است ولی در صورت مجلس نوشته شده است بجای آن این است که بنده خواستم تقاضا کنم کلمه بجای آنرا بردارند چون تبصره بجای خودش باقی هست .

رئیس - آقای فداکار

فداکار - اولاً برای حذف ماده و تبصره نمیشود رأی گرفت نظر آقای دکتر طاهری با تفسیری که بعد صحبت کردند و توضیحی که دادند کلمه (بجا) درش نبوده است و تبصره مستقلی بوده است از این جهت خواهش میکنم این

* عین مذاکرات مشروح پنجاه و هشتمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطابق تالون ۸ آذرماه ۱۳۰۵).

اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس

*** اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : تربتی - بیات - خاکباز - ذوالقدر - نبوی - کفائی - رحیمیان - آصف - فتوحی - تولیت - سلطانی
 قبادیان - ظفری - دکتر رادمنش - سیف پور - دشتی - تهرانچی - معذل - حشمتی
 دیر آمده بی اجازه - آقای دکتر کیان

قسمت اصلاح بشود که تبصره پیشنهادی تبصره مستقل بوده است و تبصره مستقل را نمی شود بجای تبصره دیگر تصویب کرد.

رئیس - آقای جواد مسعودی

مسعودی - همانطور که آقای نراقی فرمودند پیشنهاد آقای دکتر طاهری بجای تبصره ماده واحده بود و بتصویب مجلس شورای ملی هم رسید (بعضی از نمایندگان - نبود) بود آقا بنده دیدم پیشنهاد آقای دکتر طاهری این بود که بجای تبصره ماده واحده گذاشته شود و بتصویب مجلس شورای ملی هم رسید البته بعداً آقای مهندس فریور پیشنهاد کردند و بان پیشنهاد هم باید رأی گرفته شود.

رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - پیشنهادی که آقای دکتر طاهری کردند این بود که بجای آن تبصره گذاشته شود و گمان نمیکنم که این نظر را بشود درش تردید کرد ایشان این طور پیشنهاد کردند و همینطور هم تصویب شد ولی حالا هم طوری نشده ماده واحده هنوز تصویب نشده در جلسه آینده وقتی مطرح شد اگر نظر مجلس موافق بوده که آن تبصره بجای خودش میماند ولی تبصره را که آقای دکتر طاهری پیشنهاد کردند تأیید و تأمین این موضوع است و باز هم بسته بنظر مجلس است

رئیس - آقای هاشمی

هاشمی - اگر توجه بفرمائید گمان نمیکنم عبارت صورت مجلس تأمین نظر آقایان را کرده باشد باین معنی که در آخر صورت مجلس هست که پس از اظهارات آقای نقابت آقای دکتر طاهری توضیح دادند برای تنظیم لایحه جهت تعیین سود عادلانه و تشخیص مجازات شدید متخلفین تبصره نامبرده را پیشنهاد و مورد قبول مجلس واقع گردید چنانچه مجلس شورای ملی سود صدی ۱۲ را عادلانه تشخیص بدهند تبصره ماده واحده بقوت خود باقی مانده و لایحه کیفی تنظیم شود در غیر این صورت برای تعیین سود عادلانه و تشخیص کیفی باید لایحه جداگانه در نظر گرفته و تقدیم شود.

رئیس - آقای دکتر عبده

دکتر عبده - بنده نمیخواهم وقت مجلس را برای این موضوع بگیرم طبق توضیحاتی که آقای دکتر طاهری دادند و توضیحات ایشان تفسیر جریان کار است منظور ایشان این بود که این تبصره به تبصره ماده واحده افزوده شود بنده خواستم که در صورت مجلس ذکر شود که در آتیه جای هیچ ابهامی باقی نماند.

رئیس - آقای ساسان

ساسان - همانطور که آقای مسعودی متذکر شدند این تبصره را آقای دکتر طاهری بجای تبصره ماده واحده پیشنهاد کردند مندرجات تبصره پیشنهادی آقای دکتر طاهری با اصل تبصره ماده واحده متضاد خواهد بود و وفق نمیدهد چون منظور ایشان همان بود که بعداً هم در توضیحی که دادند فرمودند که در ظرف پانزده روز برای تعیین سود کارخانجات تعیین کیفر متخلفین دولت لایحه تهیه کند که رفع اشکال بشود قبلاً هم همینطور مذاکره شده بود حالا پیشنهاد آقای دکتر طاهری را بنخوانید رفع اشکال میشود.

رئیس - آقای نقابت

نقابت - بعقیده بنده این مذاکرات ضرورتی ندارد زیرا صورت مجلس یعنی حکایت از يك وقایع گذشته از طرف آقای دکتر طاهری اینطور صحبت شده این مسلم است از طرف آقایان همانطور که فرمودند تردیدی نیست که در صورت مجلس درست نوشته شده وقایعی که انجام شده است در صورت مجلس قید است اما تأثیری هم در منظور آقایان ندارد چون ماده واحده هنوز تصویب نشده و هنوز رأی قطعی داده نشده و مطرح است رأی بکلیات هم باید بدهیم پیشنهاد تجزیه هم نسبت بماده واحده و تبصره شده است در موقع خودش اصلاح میکنیم صورت مجلس هم درست نوشته شده است.

رئیس - آقای دکتر اعتبار

دکتر اعتبار - پیشنهاد آقای دکتر طاهری این است که بنده میخوانم: پیشنهاد میشود بجای تبصره ماده واحده تبصره زیر تصویب شود: دولت مکلف است برای تعیین سود ویژه محضولات کارخانجات داخلی دو هفته دیگر لایحه برای

تصویب مجلس تقدیم نماید البته نظر آقایان نمایندگان و نظر همه هم همین است که آن تبصره باقی بماند.

محمد طباطبائی - بحسب آنکه به توضیح دکتر طاهری رأی نمیدهد به پیشنهاد رأی میدهد.

رئیس - بیانات آقای نقابت خیلی کامل بود اگر نظر آقایان باشد این اختلاف شد و بنده عرض کردم آقایانی که نظری دارند در خارج در این باب صحبت بکنند و يك پیشنهادی هم که جامع نظر همه آقایان باشد تهیه کنند بملاوه دراصل موضوع هم تأثیری نخواهد داشت جریان مجلس هم همانطور مطابق صورت مجلس بود دراصل موضوع هم که هیچ تأثیری ندارد و بسته است بر رأی آقایان. دیگر در صورت مجلس مخالفی نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد.

۲ - بیانات آقای رئیس دائر به ابراز تأسف از فوت مرحوم جواد آزادی - ختم جلسه]

رئیس - امروز بنده بمرض آقایان باید برسانم که با کمال تألم و تأسف با افتتاح این جلسه اقدام کردم زیرا که متأسفانه باید در این جلسه خبر فوت یکی از عزیزترین همکارها و رفقای خودمان را اعلام بکنم باینکه ملاحظه می فرمائید صحبت بنده در حال تأثر است (صحیح است) مرحوم جواد

آزادی را همه آقایان می شناسند که یکی از همکاران خوب و شریف آقایان بوده است (صحیح است) و تصور می کنم در این تأثر و تأسفی که بنده اظهار میکنم ترجمان قلب همه رفقا و همکاران باشد (صحیح است) ایشان از بدو دخالتشان در امور عمومی با کمال صداقت و صمیمیت وظایف بکنفر ایرانی وطن پرست را انجام داده اند اول از روزنامه نگاری شروع کردند و بالاخره ۵ دوره بخدمت نمایندگی ملی انتخاب شدند و از نمایندگی گانی بودند که همیشه محبوبیت نزد موکلین خودشان داشتند و این يك مقام شامخی است بنظر بنده و امروز بنده تصور میکنم تمام آقایان نمایندگان که همه سمت رفاقت و دوستی و همکاری با هم دارند از فقدان این همکار محترم و عزیز شایسته خودشان متأثر و متألمند (صحیح است) ختم ایشان امروز از ساعت ۴ تا ۶^۱/_۴ در مسجد جحد منعقد است البته با احترام شخصیت ایشان و سابقه خوب ایشان آقایان موافقت که جلسه را تعطیل کنیم (صحیح است) جلسه آینده روز سه شنبه است دستور هم همان دستور سابق است و از آقایان منفر دین استدعا دارم که چند دقیقه در آن اطاق بزرگ تشریف بیاورند عریضی دارم.

[مجلس بیست و پنج دقیقه پیش از ظهر ختم شد]
رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی

بیانات اعلی حضرت، همایون محمد رضا شاهنشاه پهلوی

هنگام گشایش چهاردهمین دوره قانون گذاری

با تأییدات خداوند متعال چهاردهمین دوره قانون گذاری مجلس شورای ملی را افتتاح مینمائیم .

از اینکه دوره تقنینیه گذشته توفیق یافته است وظایف خود را در رشته قانون گذاری انجام داده و قوانین مهمه که مؤثر در بهبود شئون سیاسی و مالی و اقتصادی کشور است تصویب نماید خاطر ما قرین خشنودی است مخصوصاً نهایت خرسندی را داریم از اینکه با انعقاد پیمان سه گانه و اعلان جنگ دولت ما بر علیه دولت آلمان که مورد تصویب و حسن استقبال مجلس و قاطبه ملت ما واقع شد سیاست خارجی ما بر اساس متین و احترام متقابل حقوق یکدیگر برقرار گردید . - متأسفانه اگر چه هنوز جهان در آتش جنگ میسوزد و ملل گیتی منجمله کشور ما بمصائب و آلام آن گرفتار هستند ولی در نتیجه کوششها و فدا کاریهای فوق العاده متفقین ما و قربانی هائی که در راه حفظ تمدن و سعادت بشر داده شده است قرائن و امارات موجوده و فتوحات و پیشرفت های بزرگ نیروی متفقین نوید میدهد که بزودی دوره این جنگ جهانسوز سپری و باردیگر پرچم صلح و صفا بر عالم سایه افکن خواهد شد .

در سیاست خارجی بطوریکه اشاره نمودیم روابط مابادولتهای هم پیمان بر اساس یگانگی و همکاری صمیمانه استوار است و امیدواریم بعد از خاتمه جنگ نیز از این همکاری برای استقرار صلح و حفظ امنیت بین المللی و تضمین سعادت عمومی استفاده کامل بنمائیم . . خوشبختانه در موقع انعقاد کنفرانس مهم و تاریخی تهران و ملاقات هائی که با زمامداران عالی قدر سه دولت متحد خود نمودیم ثابت و مدلل شد میل و اراده تغییر نا پذیر ما و ملت ما که حفظ استقلال کامل و حاکمیت و تمامیت ارضی کشور ایران است مورد احترام متحدین ما نیز بوده و برای تأمین منظور ما چه در زمان جنگ و چه پس از ختم آن مادناً و معنماً با دولت ما از همکاری صمیمانه دریغ نخواهند نمود و نیز کمک و مساعدتهای مهمی که کشور ما برای پیشرفت مقاصد جنگی و نیل به پیروزی قطعی نموده و مینماید مورد تصدیق متحدین ما قرار گرفته و برای جبران خسارات مالی و اقتصادی که در اثر جنگ بکشور ما وارد شده است از طرف آنها قدمهای مؤثری برداشته خواهد شد .

روابط مابا کشورهای همسایه بر اساس دوستی صمیمانه و احترام متقابل برقرار بوده و همینطور بین دولت ما و دولتهای دیگری نیز که مناسبات دوستانه ما با آنها محفوظ میباشد حسن تفاهم و صمیمیت موجود است .

در سیاست داخلی - اولین هدف ما این است که حاکمیت مطلق در کلیه شئون کشور با قانون بوده و هر يك از قوای سه گانه کشور بانوجه باصل انفكك قوا که در قانون اساسی تصریح شده است در انجام وظایف قانونی خود متانت و جدیت کامل داشته باشد بنحویکه دولت بتواند در بهبودی شئون اجتماعی و اقتصادی کشور با حرارت و عزم راسخ و توانائی کامل قدمهای سریعی برداشته و در تأمین تندرستی افراد و تعمیم فرهنگ و تمهید آسایش عموم که از اصلاحات ضروری و فوری کشور بشمار میرود جهد بلیغ بعمل آورد تا برای هر يك از افراد کشور خصوصاً طبقه کشاورزان و کارگران و کسانی که توانائی ندارند آن اندازه آسایش از حیث خانه و غذا و تعلیم و تربیت مجانی و بهداشت که برای افراد ملل راقیه لازم است فراهم گردد .

بدیهی است که برای رسیدن باین مقصود باید در استفاده از منابع ثروت بویژه در توسعه کشاورزی و استخراج معادن اهتمام کامل بعمل آید تا ثروت کشور رو بفزونی گذاشته و با تقسیم عادلانه آن بین افراد رفاهیت عموم حاصل شود .

هدف دیگر ما - تقویت و تکمیل امنیت عمومی و برقرار ساختن امن و آسایش و انتظام در تمام کشور است و البته این منظور تأمین نخواهد شد مگر بوسیله تقویت و افزایش قوای تأمینیه و تکمیل وسائل انتظامی .

هدف دیگر ما - تأمین استقلال قوه قضائیه است تا بتواند با اصلاحاتی که در نظر است بیطرفی و اجرای عدالت بنحو تساوی را یگانه منظور خود قرار دهد و از بسط عدالت تمام افراد متمتع و بهره مند شوند برای حصول نتیجه مطلوب و موفقیت در انجام اصلاحاتی که تذکر داده شد شرط مهم و اساسی وجود همکاری مؤثر و سودمند بین مجلس شورای ملی و دولت میباشد تا در نتیجه هم آهنگی و وحدت نظر سعادت کشور تأمین و دولت نیز در اجرای برنامه خود توفیق و کامیابی کامل حاصل نماید و خصوصاً این نکته را نصب العین قرار میدهم که این دوره نسبت بدوره سیزدهم مسئولیت سنگین و وظائف مهمتری بر عهده دارد ممکن است و بلکه امیدواری کامل داریم که انعقاد صلح با دوره چهاردهم مقارن باشد .

بنابراین مطمئن هستیم که اعضاء مجلس سعی خواهند نمود تا بانفاق و همکاری دولت و مجلس آسایش و سعادت کشور که کمال مطلوب هر ایرانی میهن پرست است کاملاً تأمین شود و مانیز بنوبه خود پیوسته حامی و پشتیبان طبقات اصلاح طلب و میهن دوست بوده و از طالبین سعادت کشور همواره تقویت خواهیم نمود .

با استعانت از خداوند متعال توفیق نمایندگان ملت را در انجام وظایف مهمی که بر عهده دارند مسئلت مینمائیم .